

247677

การพัฒนาคุณภาพบันทึกทางการแพทย์ในงานผู้ป่วยใน
โรงพยาบาลบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน

วรรณพรธ์ ปัญโญนันท์

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มีนาคม 2555

600252564

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

247677

การพัฒนาคุณภาพบัณฑิตทางการพยาบาลในงานผู้ป่วยใน
โรงพยาบาลบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน

วรรณพรธ์ ปัญโญหนัก

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มีนาคม 2555

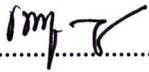

การพัฒนาคุณภาพบัณฑิตทางการพยาบาลในงานผู้ป่วยใน
โรงพยาบาลบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน

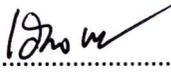
วรรณพรธ์ ปัญโญนนท์

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

.....ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพชรสุนีย์ ทั้งเจริญกุล

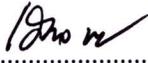
.....กรรมการ
อาจารย์ ดร.อรอนงค์ วิชัยคำ

.....กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.เรมवल นันท์สุภวัฒน์

.....กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิมล ธนสุวรรณ

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
อาจารย์ ดร.อรอนงค์ วิชัยคำ

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
รองศาสตราจารย์ ดร.เรมवल นันท์สุภวัฒน์

15 มีนาคม 2555

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีด้วยความกรุณาและช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร.อรอนงค์ วิชัยคำ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และรองศาสตราจารย์ ดร.เรมवल นันทสุภวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำชี้แนะ ข้อคิดเห็น ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยดีเสมอมา ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผ่องศรี เกียรติเลิศสนา และอาจารย์ ดร.บุญพิชชา จิตต์ภักดี อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คุณจิราภรณ์ สีบานชื่น หัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลลี่ คุณประทุมวรรณ แซ่เช่าว หัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลป่าซาง และคุณสุมิตรา ถานะสม หัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลบ้านธิ ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา โดยให้คำแนะนำ ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้ศึกษา

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ โรงพยาบาลบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน ที่กรุณาอนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบคุณทีมงานผู้ป่วยใน โรงพยาบาลบ้านโฮ้งทุกท่าน ที่เป็นผู้ร่วมพัฒนาคุณภาพบันทึกทางการพยาบาลในงานผู้ป่วยใน โดยใช้กระบวนการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง และเสียสละเวลาในการเข้าร่วมประชุมกลุ่มเพื่อระดมสมอง ให้ข้อคิดเห็นในการพัฒนาคุณภาพบันทึกทางการพยาบาล รวมทั้งยังให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ท้ายสุดนี้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณครอบครัว และ พี่น้อง ทุกๆ คน ที่เป็นกำลังใจให้ผู้ศึกษาสามารถดำเนินการค้นคว้าแบบอิสระได้สำเร็จ คุณงามความดีและสิ่งที่เป็นประโยชน์ซึ่งเกิดจากการค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้ ขอมอบให้แก่คณาจารย์ผู้ซึ่งประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้ศึกษา เพื่อที่จะได้นำไปใช้ประโยชน์ในการทำงานต่อไป

วรรณพรค์ ปัญโญนนท์

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ	การพัฒนาคุณภาพบันทึกทางการพยาบาล ในงานผู้ป่วยใน โรงพยาบาลบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน
ผู้เขียน	นางวรรณพรธ์ ปัญโญนนท์
ปริญญา	พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการพยาบาล)
คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ	อาจารย์ ดร. อรอนงค์ วิชัยคำ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.เรมवल นันท์สุภวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

247677

บันทึกทางการพยาบาลมีความสำคัญต่อพยาบาลวิชาชีพทุกคน รวมทั้งสะท้อนถึงการดูแลผู้ป่วยตามมาตรฐานวิชาชีพ การศึกษาเชิงพัฒนาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพบันทึกทางการพยาบาลในงานผู้ป่วยใน ที่โรงพยาบาลบ้านโฮ้ง ในจังหวัดลำพูน โดยใช้กระบวนการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่องที่เรียกว่า โฟกัส พี ดี ซี เอ (FOCUS-PDCA) ตามแนวคิดของเดมมิ่ง กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเจาะจง รวมทั้งหมด 18 คนประกอบด้วย พยาบาลวิชาชีพระดับผู้บริหาร จำนวน 6 คน และพยาบาลวิชาชีพระดับผู้ปฏิบัติ จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย แบบสอบถามปัญหาการบันทึกทางการพยาบาลในงานผู้ป่วยใน และแบบประเมินคุณภาพบันทึกทางการพยาบาลในงานผู้ป่วยใน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า ภายหลังจากพัฒนาคุณภาพบันทึกทางการพยาบาลในงานผู้ป่วยในได้ 1) บันทึกทางการพยาบาลแบบใหม่ สำหรับรูปแบบการบันทึกโดยใช้กระบวนการพยาบาล ประกอบด้วย การวินิจฉัยทางการพยาบาล ข้อมูลสนับสนุน วัตถุประสงค์ เกณฑ์การประเมิน กิจกรรมการพยาบาล ประเมินผลการพยาบาลและวันสิ้นสุดปัญหา และ 2) คู่มือการบันทึกทางการพยาบาลในงานผู้ป่วยใน คุณภาพบันทึกทางการพยาบาลในงานผู้ป่วยในภายหลังจากพัฒนาเพิ่มขึ้นโดยคิดเป็นร้อยละ 22.50

ผลการศึกษานี้ ผู้บริหารทางการพยาบาลควรนำกระบวนการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่องที่เรียกว่า โฟกัส พี ดี ซี เอ (FOCUS-PDCA) ไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพแบบบันทึกทางการพยาบาลในแบบอื่น ๆ

Independent Study Title Quality Improvement of Nursing Documents in Inpatient
Department, Ban Hong Hospital, Lamphun Province

Author Mrs. Wanaporn Punyonan

Degree Master of Nursing Science (Nursing Administration)

Independent Study Advisory Committee

Lecturer Dr. Orn-Anong Wichaikhum Advisor
Associate Professor Dr. Raymoul Nantsupawat Co-advisor

ABSTRACT

247677

The nursing document is important to all nurses. It reflects patient care according to professional standard. This developmental research study aimed to improve quality of nursing documents in the inpatient department at Ban Hong Hospital in Lamphun Province by using the quality improvement process called FOCUS-PDCA based on Deming's concept. The sample consisted of 18 nurses including 6 nurse administrators and 12 staff nurses. Research instruments were the questionnaire on Problems of Nursing Documentation in Inpatient Department and the Evaluation form of Nursing Document Quality in Inpatient Department. Data were analyzed by descriptive statistics and content analysis.

The results revealed that after improving quality of nursing documents in the inpatient department, there were 1) new nursing documents for the nursing process consisting of nursing diagnosis, supporting data, objectives, evaluation criteria, nursing activities, nursing evaluation and problem end date; and 2) nursing documents in the inpatient department handbook. The quality of the nursing documents in the inpatient department after improvements was made increased by 22.50 percent.

The results suggested that nurse administrators should use FOCUS-PDCA quality improvement process to improve the quality of other nursing documents.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	6
คำถามสำหรับการศึกษา	7
ขอบเขตของการศึกษา	7
นิยามศัพท์	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
การบันทึกทางการพยาบาล	10
คุณภาพบันทึกทางการพยาบาล	23
การปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง	29
เครื่องมือพัฒนาคุณภาพ	43
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	46
สถานการณ์บันทึกทางการพยาบาลในงานผู้ป่วยใน โรงพยาบาลบ้านไธสง	48
กรอบแนวคิดในการศึกษา	51
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	53
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	53
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	55
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	56
การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง	57
วิธีการรวบรวมข้อมูล	57
การวิเคราะห์ข้อมูล	60

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผล	61
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	61
การอภิปรายผล	80
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	87
สรุปผลการศึกษา	87
ผลการศึกษา	88
ข้อเสนอแนะ	90
เอกสารอ้างอิง	92
ภาคผนวก	101
ภาคผนวก ก เอกสารพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง	102
ภาคผนวก ข เอกสารรับรอง โครงการวิจัย	105
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	106
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	108
ภาคผนวก จ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	109
ภาคผนวก ฉ แบบบันทึกทางการแพทย์บาลก่อนปรับปรุง	110
ภาคผนวก ช แบบบันทึกทางการแพทย์บาล ปรับปรุงครั้งที่ 1	111
แบบบันทึกทางการแพทย์บาลปรับปรุงครั้งที่ 2	111
ภาคผนวก ซ คู่มือการบันทึกทางการแพทย์บาล	112
ภาคผนวก ฅ ตารางเปรียบเทียบผลคุณภาพบันทึกทางการแพทย์บาลก่อนและภายหลัง	
การพัฒนา	122
ภาคผนวก ฎ รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ	124
ประวัติผู้เขียน	125

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การให้คะแนนของเกณฑ์อัตราความสมบูรณ์ของบันทึกเวชระเบียน	28
2	จำนวนและร้อยละของพยาบาลวิชาชีพในงานผู้ป่วยใน โรงพยาบาลบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน จำแนกตาม เพศ อายุ ตำแหน่งงานปัจจุบัน ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงานผู้ป่วยใน ข้อมูลการอบรมเกี่ยวกับบันทึกทางการพยาบาล	62
3	ผลการประเมินคุณภาพบันทึกทางการพยาบาลก่อนการพัฒนา	64
4	แผนการประชุมเพื่อพัฒนาศักยภาพของพยาบาลวิชาชีพ ด้านการบันทึกทางการพยาบาล	70
5	ผลการประเมินคุณภาพบันทึกทางการพยาบาลภายหลังการพัฒนา	74
6	ตารางเปรียบเทียบผลการประเมินคุณภาพบันทึกทางการพยาบาล ก่อนและภายหลังการพัฒนา	78

สารบัญญภาพ

ภาพ	หน้า
1 ตัวอย่างการบันทึกทางการพยาบาลแบบเล่าเรื่องราว	21
2 ตัวอย่างการบันทึกทางการพยาบาลโดยใช้กระบวนการพยาบาล	21
3 ตัวอย่างการบันทึกทางการพยาบาลแบบชี้เฉพาะ	22
4 ตัวอย่างแบบบันทึกทางการพยาบาลโดยใช้แผนการดูแลผู้ป่วย	22
5 แสดงกระบวนการพัฒนา FOCUS-PDCA ตามแนวคิดของเดมมิ่ง	42
6 แผนภูมิการไหลของกระบวนการบันทึกทางการพยาบาล	66
7 แสดงการวิเคราะห์เหตุและผลของกระบวนการบันทึกทางการพยาบาล	69
8 แบบบันทึกทางการพยาบาลหลังการพัฒนา	76
9 สรุปลักษณะการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่องที่เรียกว่า โฟกัส พี ดี ซี เอ (FOCUS-PDCA)	77
10 แผนภูมิแท่งแสดงร้อยละของบันทึกทางการพยาบาลที่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพเปรียบเทียบก่อนและภายหลังการพัฒนา	83
11 แผนภูมิแท่งแสดงร้อยละของบันทึกทางการพยาบาลที่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพเพิ่มขึ้นภายหลังการพัฒนา	84